

LECTIO DIVINA SEGÉDANYAG

a szentmise evangéliumi szakaszához

Jn 10, 1-10

Húsvét 4. vasárnap („A” év)

Nevükön szólítom enyéimet

PÉCSI EGYHÁZMEGYE

„REMÉNYT ÉS JÖVŐT ADOK NEKTEK”
(JEREMIAS 29.11)

+ EVANGÉLIUM Szent János könyvéből

Nevükön szólítom enyéimet

Abban az időben így szólt Jézus:

„Bizony, bizony, mondom nektek: Aki nem a kapun megy be a juhok aklába, hanem máshol, az tolvaj és rabló. Aki viszont az ajtón megy be, az a juhok pásztora. Az ő ajtót nyit neki, a juhok pedig hallgatnak szavára. Nevükön szólítja juhait, és kivezeti őket. Miután mind kivezette, előttük halad, és a juhok követik, mert ismerik a hangját. Az idegent nem követik, sőt elfutnak tőle, mert az idegen hangját nem ismerik.”

Jézus ezt a hasonlatot mondta nekik, de ők nem értették meg, hogy miről beszél.

Jézus ezért így folytatta: „Bizony, bizony, mondom nektek: Én vagyok az ajtó a juhok számára. Akik előttem jöttek, azok tolvajok és rablók. Nem is hallgattak rájuk a juhok. Én vagyok az ajtó: aki rajtam keresztül megy be, az üdvözülni fog, ki- és bejár, s legelőre talál. A tolvaj csak azért jön, hogy lopjon, öljön és pusztítson. Én azért jöttem, hogy életük legyen, és bőségben legyen.”

1. LECTIO – OLVASÁS

1.1. GÖRÖG SZÖVEG SZÓ SZERINTI FORDÍTÁSA

¹ Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ μὴ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας εἰς τὴν αὐλὴν τῶν προβάτων ἀλλὰ ἀναβαίνων ἀλλαχόθεν ἐκεῖνος κλέπτης ἐστὶν καὶ ληστής·

„Bizony, bizony mondom nektek: aki nem a kapun keresztül megy be a juhok aklába, hanem máshonnan megy fel, az tolvaj és rabló.

² ὁ δὲ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας ποιμὴν ἐστὶν τῶν προβάτων.

Aki pedig a kapun keresztül megy be, az a juhok pásztora.

³ τοῦτο ὁ θυρωρὸς ἀνοίγει, καὶ τὰ πρόβατα τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούει καὶ τὰ ἴδια πρόβατα φωνεῖ κατ’ ὄνομα καὶ ἐξάγει αὐτά.

Neki a kapuőr kinyit, és a juhok hallgatnak a hangjára (a szavára), s név szerint hívja a saját juhait és kivezeti őket.

⁴ ὅταν τὰ ἴδια πάντα ἐκβάλη, ἔμπροσθεν αὐτῶν πορεύεται, καὶ τὰ πρόβατα αὐτῷ ἀκολουθεῖ, ὅτι οἶδασιν τὴν φωνὴν αὐτοῦ·

Amikor a sajátjait mind kivezette, előttük elindul, és a juhok követik őt, mert ismerik a hangját.

⁵ ἀλλοτρίῳ δὲ οὐ μὴ ἀκολουθήσουσιν ἀλλὰ φεύξονται ἀπ’ αὐτοῦ, ὅτι οὐκ οἶδασιν τῶν ἀλλοτρίων τὴν φωνήν.

De idegent nem fognak követni, hanem el fognak menekülni előle, mert nem ismerik az idegenek hangját.”

⁶ ταύτην τὴν παροιμίαν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἐκεῖνοι δὲ οὐκ ἔγνωσαν τίνα ἦν ἃ ἐλάλει αὐτοῖς.

Ezt a példázatot mondta nekik Jézus: de azok nem értették meg, hogy mik azok, amiket mondott nekik.

⁷ Εἶπεν οὖν πάλιν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἐγώ εἰμι ἡ θύρα τῶν προβάτων.

Tehát újra mondta nekik Jézus: „Bizony, bizony mondom nektek, hogy én vagyok a juhok kapuja.

⁸ πάντες ὅσοι ἤλθον πρὸ ἐμοῦ κλέπται εἰσὶν καὶ λησταί· ἀλλ’ οὐκ ἤκουσαν αὐτῶν τὰ πρόβατα.

Mindazok, akik előttem jöttek, tolvajok és rablók: hanem a juhok nem hallgattak rájuk.

⁹ ἐγώ εἰμι ἡ θύρα· δι’ ἐμοῦ ἐάν τις εἰσέλθῃ σωθήσεται καὶ εἰσελεύσεται καὶ ἐξελεύσεται καὶ νομὴν εὐρήσει.

Én vagyok a kapu. Ha valaki rajtam keresztül megy be, üdvözülni fog és be fog menni s ki fog menni és legelőt fog találni.

¹⁰ ὁ κλέπτης οὐκ ἔρχεται εἰ μὴ ἵνα κλέψῃ καὶ θύσῃ καὶ ἀπολέσῃ· ἐγὼ ἦλθον ἵνα ζωὴν ἔχωσιν καὶ περισσὸν ἔχωσιν.

A tolvaj nem jön, hacsak nem azért, hogy lopjon és megöljön és elpusztítson: én azért jöttem, hogy életük legyen és fölötte bőségesen legyen nekik.”

1.2. NOVA VULGATA ÉS MAGYAR FORDÍTÁSOK

NOVA VULGATA

Szent István Társulat fordítása

Szent Jeromos Katolikus Bibliatársulat fordítása

Békés-Dalos Újszövetségi Szentírás

Károli Gáspár revideált fordítása

Simon Tamás László O.S.B. Újszövetség-fordítása

¹“AMEN, AMEN DICO VOBIS: QUI NON INTRAT PER OSTIUM IN OVILE OVIVM, SED ASCENDIT ALIUNDE, ILLE FUR EST ET LATRO;

¹ „Bizony, bizony, mondom nektek: Aki nem a kapun megy be a juhok aklába, hanem máshonnan hatol be, az tolvaj és rabló.

¹ »Bizony, bizony mondom nektek: Aki nem az ajtón megy be a juhok aklába, hanem máshol oson be, az tolvaj és rabló.

¹ „Bizony, bizony mondom nektek: aki nem az ajtón megy be a juhok aklába, hanem máshonnan mászik be, az tolvaj és rabló.

¹ Bizony, bizony mondom néktek: A ki nem az ajtón megy be a juhok aklába, hanem másunnan hág be, tolvaj az és rabló.

¹ – Bizony, bizony, mondom nektek, aki nem az ajtón megy be a juhok aklába, hanem másfelől hatol be, az tolvaj és rabló.

² QUI AUTEM INTRAT PER OSTIUM, PASTOR EST OVIVM.

² Aki a kapun megy be, az a juhok pásztora.

² Aki pedig az ajtón megy be, az a juhok pásztora.

² Aki az ajtón megy be, az a juhok pásztora.

² A ki pedig az ajtón megy be, a juhok pásztora az.

² De aki az ajtón megy be, az a juhok pásztora.

³ HUIC OSTIARIUS APERIT, ET OVES VOCEM EIUS AUDIUNT, ET PROPRIAS OVES VOCAT NOMINATIM ET EDUCIT EAS.

³ Az őr kinyit neki, a juhok pedig megismerik a hangját. Nevükön szólítja juhait, és kivezeti őket.

³ Ennek ajtót nyit a kapus, a juhok pedig hallgatnak a szavára. Juhait a nevükön szólítja, és kivezeti őket.

³ Annak kinyit az őr és a juhok megismerik hangját. Nevükön szólítja juhait és kivezeti őket.

³ *Ennek az ajtónálló ajtót nyit; és a juhok hallgatnak annak szavára; és a maga juhait nevökön szólítja, és kivezeti őket.*

³ *Ennek ajtót nyit az ajtóór, és a juhok hallgatnak a hangjára. Nevükön szólítja, és kivezeti a maga juhait.*

⁴ CUM PROPRIAS OMNES EMISERIT, ANTE EAS VADIT, ET OVES ILLUM SEQUUNTUR, QUIA SCIUNT VOCEM EIUS;

⁴ *Amikor mindegyiket kivezeti, elindul előttük, s a juhok követik, mert ismerik a hangját.*

⁴ *Miután valamennyi sajátját kiengedi, előttük megy, a juhok pedig követik őt, mert ismerik a hangját.*

⁴ *Miután kieresztette saját (juhait), megindul előttük, és a juhok követik őt, mert ismerik hangját.*

⁴ *És mikor kiereszti az ő juhait, előttük megy; és a juhok követik őt, mert ismerik az ő hangját.*

⁴ *Amikor a sajátjait mind kivezette, előttük jár, és a juhok követik, mert ismerik a hangját.*

⁵ ALIENUM AUTEM NON SEQUENTUR, SED FUGIENT AB EO, QUIA NON NOVERUNT VOCEM ALIENORUM”.

⁵ *Idegen után nem mennek, hanem elfutnak tőle, mert az idegenek nem ismerik a hangját.”*

⁵ *Idegen után pedig nem mennek, hanem elfutnak tőle, mert az idegenek a hangját nem ismerik.«*

⁵ *Idegen után nem mennek, hanem elfutnak előle, mert az idegen hangját nem ismerik.”*

⁵ *Idegent pedig nem követnek, hanem elfutnak attól: mert nem ismerik az idegenek hangját.*

⁵ *Sohasem fognak idegent követni, sőt elfutnak tőle, mert az idegenek hangját nem ismerik.*

⁶ HOC PROVERBIUM DIXIT EIS IESUS; ILLI AUTEM NON COGNOVERUNT QUID ESSET, QUOD LOQUEBATUR EIS.

⁶ *Ezt a példabeszédet mondta nekik Jézus, de nem értették, mit akart vele mondani.*

⁶ *Ezt a példabeszédet mondta nekik Jézus, de ők nem értették, mit mondott.*

⁶ *Jézus ezt a példabeszédet mondta nekik, de ők nem értették, hogy mit akar vele mondani.*

⁶ *Ezt a példázatot mondá nekik Jézus; de ők nem értették, mi az, a mit szól vala nekik.*

⁶ *Ezt a hasonlatot mondta nekik Jézus, de ők nem értették, miről beszél nekik.*

⁷ DIXIT ERGO ITERUM IESUS: “AMEN, AMEN DICO VOBIS: EGO SUM OSTIUM OVIUM.

⁷ *Jézus folytatta: „Bizony, bizony, mondom nektek: Én vagyok a juhok számára a kapu.*

⁷ Jézus ekkor ismét szólt: »Bizony, bizony mondom nektek: Én vagyok a juhok ajtaja.

⁷ Jézus tovább folytatta: „Bizony, bizony mondom nektek: a juhok számára én vagyok az ajtó.

⁷ Újra monda azért nekik Jézus: Bizony, bizony mondom nektek, hogy én vagyok a juhoknak ajtaja.

⁷ Jézus tehát így szólt hozzájuk: – Bizony, bizony, mondom nektek, én vagyok a juhok számára az ajtó.

⁸ OMNES, QUOTQUOT VENERUNT ANTE ME, FURES SUNT ET LATRONES, SED NON AUDIERUNT EOS OVES.

⁸ Azok, akik előttem jöttek, tolvajok és rablók. Nem is hallgattak rájuk a juhok.

⁸ Mindnyájan, akik előttem jöttek, tolvajok és rablók, s a juhok nem is hallgattak rájuk.

⁸ Mindannyian, akik előttem jöttek, tolvajok és rablók. Nem is hallgattak rájuk a juhok.

⁸ Mindazok, a kik előttem jöttek, tolvajok és rablók: de nem hallgattak rájuk a juhok.

⁸ Mindazok, akik előttem jöttek, tolvajok és rablók, de a juhok nem hallgattak rájuk.

⁹ EGO SUM OSTIUM; PER ME, SI QUIS INTROIERIT, SALVABITUR ET INGREDIETUR ET EGREDIETUR ET PASCUA INVENIET.

⁹ Én vagyok a kapu. Aki rajtam keresztül megy be, üdvözülni, ki-be jár és legelőt talál.

⁹ Én vagyok az ajtó: aki rajtam keresztül megy be, üdvözülni, bejár és kijár, és legelőre talál.

⁹ Én vagyok az ajtó: aki rajtam keresztül megy be, üdvözülni, ki-be jár és legelőre talál.

⁹ Én vagyok az ajtó: ha valaki én rajtam megy be, megtartatik és bejár és kijár majd, és legelőt talál.

⁹ Én vagyok az ajtó. Ha valaki rajtam át megy be, megmenekül. Szabadon ki-be jár, és legelőre talál.

¹⁰ FUR NON VENIT, NISI UT FURETUR ET MACTET ET PERDAT; EGO VENI, UT VITAM HABEANT ET ABUNDANTIUS HABEANT.

¹⁰ A tolvaj csak azért jön, hogy lopjon, öljön és pusztítson. Én azért jöttem, hogy életük legyen és bőségben legyen.

¹⁰ A tolvaj csak azért jön, hogy lopjon, öljön és pusztítson. Én azért jöttem, hogy életük legyen, és bőségben legyen.

¹⁰ A tolvaj csak azért jön, hogy lopjon, öljön és pusztítson. Én azért jöttem, hogy életük legyen és bőségben legyen.

¹⁰ *A tolvaj nem egyébért jő, hanem hogy lopjon és öljön és pusztítson; én azért jöttem, hogy életök legyen, és bővülködjenek.*

¹⁰ *A tolvaj csak azért jön, hogy lopjon, öljön és pusztítson. Én azért jöttem, hogy életük legyen, bőséges életük.*

1.3. BEHATÁROLÁS

A János-evangélium 10. fejezete ezzel a szakasszal kezdődik. A Jn 10,1-10 versek szoros kapcsolatban állnak a Jn 10,11-18 versekkel, amelyek együtt alkotják Jézusnak a jó Pásztorról szóló beszédét (Jn 10,1-18), amelynek hatására a hallgatóság között szakadás támadt (Jn 10,19-21). A pásztor-élet képei szövik át a jelképes tanítást.

1.4. SZÓ SZERINTI ÜZENET

Az evangélista hangsúlyozza:

– Jézus és a benne hívő emberek között olyan szoros és bensőséges kapcsolat van, mint a pásztor és a nyája között. Ahogy a pásztor ismeri, sőt név szerint szólítja a juhait, úgy ismeri személyesen a Mester is az övéit: szeretettel hívja, vezeti őket.

– a legelő és a juhok szabad ki-bejárása pedig azt a teljes életet és szabadságot jelképezi, amit egyedül Jézus Krisztus tud megadni az embernek (vö. Jn 6,68; Jn 8,31-32; Jn 20,31).

– az ajtó szimbólum Jézusra vonatkoztatva arra utal, hogy egyedül Ő az, akin keresztül eljuthatunk az Atyához. Ő az, aki megismerteti velünk az Atyát, s ezáltal részünk lehet az örök életben (vö. Jn 14,6; Jn 17,1-8).

– fontos, hogy hallgassunk az Úr szavára, egyedül Őt kövessük. Hiszen a sátán, akit a tolvajok és a rablók jelképeznek, a pusztulásba s a romlásba viszi az embert. Jézusnak van hatalma a gonosz felett. Ha az Úrban bízunk, akkor a sátánnak nincs ereje felettünk.

1.5. KULCSSZAVAK RÖVID ELEMZÉSE

ἡ θύρα (*hé thürá*): a kapu, az ajtó (Jn 10,1-2.7.9)

Ez a szó hétszer fordul elő János evangéliumában: négyszer Jézus beszédében (Jn 10,1-2.7.9), háromszor pedig az evangélista elbeszélésében (Jn 18,16; 20,19.26). Különössé teszi a kifejezést Jézusnak az a kijelentése, amikor önmagát nevezi kapunak az „én vagyok” szókapcsolattal összefűzve (Jn 10,7.9), amit megismételve nyomatékosít is. Finoman utal tehát Isten nevére, amit annak idején az Úr feltárt Mózesnek a Hóreb hegyén (Kiv 3,14). Ezáltal Jézus az ő isteni mivoltát hangsúlyozza. A kapu képe a nyáj számára pedig a biztonságot, az üdvösséget és az életet jelenti, amit egyedül Jézus adhat meg nekik, mégpedig bőségben (Jn 10,7.9-10)

A kifejezés a János- evangélium végén kétszer is a zárt kapukra utal, amelyek a tanítványok félelmét, fizikai és lelki bezárkózását jelzik. A feltámadt Úr számára nem

jelentenek akadályt ezek a zárt ajtók. Ő az, aki a békét adja az apostoloknak, ami által megnyitja és elvezeti őket a húsvéti öröme és hitre (Jn 20,19.26).

Végül fontos megemlíteni egy jelentős kapcsolatot a Jn 10,1-10 szakasz és a Jel 3,20. verse között. Ez utóbbi igehelyen a megdicsőült Jézus az, aki a kapunál áll és kopogtat, s ahhoz, aki meghallja a hangját és kinyitja előtte a kaput, az Úr bemegy és vele együtt étkezik. Itt a kapu az ember szívét, lelkét, életét jelképezi, ahová, ha befogadjuk az Úr Jézust, akkor megtapasztaljuk a vele való közösség szépségét és boldogságát.

τῆς φωνῆς αὐτοῦ (tész fónész áutú): a hangját, a szavát (Jn 10,3-5)

A János-evangéliumban ehhez a kifejezéshez alapvetően pozitív tartalom kapcsolódik, egy kivétellel, amikor is Jézus az idegenek hangjáról beszél, amit mivel nem ismernek a juhok, nem követnek (Jn 10,5). A szó, a hang tehát meghittséget jelez az esetek többségében. Utal Keresztelő Szent János és Jézus barátságára (Jn 1,23; Jn 3,29), az Atyának a Fiúról való tanúságtételére (Jn 5,37; Jn 12,28.30), a Szentlélek és az általa újjászületett emberek szoros kapcsolatára (Jn 3,8), a pásztor és a juhok bensőséges viszonyára (Jn 10,3-4.16.27), ami Jézus és a benne hívő emberek közötti közösséget jelképezi. Továbbá ez a kifejezés mutatja az Isten Fiának hatalmát is, aki Lázárt hangos szóval támasztja fel (Jn 11,43), illetve akinek a hangját meghallják majd a halottak is (Jn 5,25.28). Az evangélista végül az utolsó előfordulási igehelyen a Pilátus előtt álló Jézus szavaival hangsúlyozza, hogy aki az igazságból való, az hallgat a Mester hangjára (Jn 18,37). Vagyis hallgatni az Úr hangját, és követni őt foglalja össze a tanítvány mibenlétét és életének lényegét!

1.6. KONTEXTUÁLIS – KÁNONI PÁRHUZAMOK

Párhuzamok János evangéliumán belül

Jn 3,17 Nem azért küldte el Isten a Fiát a világba, hogy elítélje a világot, hanem, hogy üdvösséget szerezzen a világnak.

Jn 5,24 Bizony, bizony, mondom nektek: Aki hallja szavamat és hisz annak, aki küldött, az örökké él, nem esik ítélet alá, hanem már át is ment a halálból az életre.

Jn 10,27 A juhaim hallgatnak szavamra, ismerem őket, és ők követnek engem.

Jn 14,6 Én vagyok az út, az igazság és az élet – válaszolta Jézus. – Senki sem juthat el az Atyához, csak általam.

Jn 16,25 Ezeket képekben mondtam el nektek. De elérkezik az óra, amikor már nem beszélek képekben, hanem nyíltan hirdetem nektek az Atyát.

Jn 16,27 mert az Atya maga is szeret titeket, mivel ti is szerettetek, és hittétek, hogy az Atyától jöttem.

Jn 18,37 Pilátus közbeszólt: „Tehát király vagy?” „Te mondd, hogy király vagyok – mondta Jézus. – Arra születtem, s azért jöttem a világba, hogy tanúságot tegyek az igazságról. Aki az igazságból való, hallgat szavamra.”

Jn 21,16 Aztán másodszor is megkérdezte tőle: „Simon, János fia, szeretsz engem?” „Igen, Uram – válaszolta –, tudod, hogy szeretlek.” Erre azt mondta neki: „Legeltesd juhaimat!”

Kánoni elemzés (párhuzamok a Szentírás más könyveiben)

Szám 27,17 aki bevonul az élükön, kivezeti és odavezérli őket. Ne hasonlítson az Úr közössége pásztor nélküli nyájhoz.

Zsolt 23,1-3 Az Úr az én pásztorom, nem szenvedek hiányt, zöldellő réteken legeltet. A nyugalom vizéhez terel, és felüdíti lelkemet. Az igaz úton vezérel, nevéhez híven.

Zsolt 80,2 Hallgass meg, Izraelnek pásztora, te, aki Józsefet nyájként legelteted! Te, aki kerubok fölött trónolsz

Zsolt 95,7 Mert ő a mi Istenünk, mi pedig legelőjének népe, s kezére bízott nyáj vagyunk.

Iz 43,1 Most hát ezt mondja az Úr, a teremtőd, Jákob, az alkotód, Izrael: Ne félj, mert megváltalak; neveden szólítalak: az enyém vagy.

Iz 49,9-10 A foglyokhoz így szólók: „Gyertek ki!” A sötétben ülőkhöz meg: „Gyertek a napvilágra!” Minden út mentén legelhetnek majd, és minden halmon legelőt találnak. Nem éheznek és nem szomjaznak, forró szél nem éri, s nap sem égeti őket. Mert aki megkönyörült rajtuk, az vezeti, s a vizek forrásaihoz tereli őket.

Jer 23,1-3 Jaj a pásztoroknak, akik elvesztik és szétszélesztik legelőm juhait – mondja az Úr. Ezért ezt mondja az Úr, Izrael Istene a pásztoroknak, akik népemet vezetik: Szétszélesztettétek nyájamat, szétkergettétek, s nem törődtek velem. Nos, nekem majd lesz gondom rátok, mégpedig gonosz tetteitek szerint – mondja az Úr. De nyájam maradékát magam gyűjtöm össze azokból az országokból, ahová elűztem őket; visszahozom őket legelőikre, ott gyarapodni fognak és megsokasodnak.

Ez 34,1-3 Az Úr szótát intézett hozzám: Emberfia, jövendölj, Izrael pásztorairól, jövendölj és mondd meg nekik: Ti pásztorok, ezt mondja az Úr, az Isten: Jaj Izrael pásztorainak, akik magukat legeltették! A pásztoroknak nem a nyájat kell-e legeltetniük? A tejet felhasználtátok eledelül, a gyapjút ruházatul, a kövér állatokat levágtátok, de a nyájat nem legeltettétek.

Ez 34,14 Jó legelőre terelem majd őket, és Izrael magaslatain lesz a legelőjük. Jó legelőn pihennek majd, kövér legelőn, Izrael hegyein.

Mik 2,12-13 Bizony, összegyűjtöm egész Jákobot, bizony, egybegyűjtöm Izrael maradékát. Egybegyűjtöm őket, mint juhokat az akolba, mint a nyájat a mezők ölén, és nem kell félniük senkitől. Elindul az élükön a vezérük, előttük jár; kilépnek a kapun, kivonulnak; előttük megy királyuk, az Úr halad az élükön!

Jel 3,20 Nézd, az ajtóban állok és kopogok. Aki meghallja szavam, és ajtót nyit, bemegyek hozzá, vele eszem, ő meg velem.

2. MEDITATIO – ELMÉLKEDÉS

2.1. PATRISZTIKUS NÉZŐPONT

Nagy Szent Gergely: Azt fontoljátok meg az Úr szavai alapján, milyen veszélyekkel jár a ti hivatástok. Kérdezzétek csak meg magatokat: az ő juhait vagytok? Vajon ismeritek őt? Vajon tudtok az igazság fényéről? De hangsúlyozom: nemcsak a hit, hanem a szeretet által is ismeritek? Kérdem: ismeritek-e a hitet, nemcsak egyszerűen úgy, hogy elfogadjátok, hanem úgy is, hogy azt tettekre váltjátok? Mert amit János evangélista mond: „Én vagyok a jó Pásztor. Ismerem juhaimat, azaz szeretem, és enyéim is ismernek engem” (Jn 10, 14). Ugyanúgy János ír erről levelében: „Aki azt állítja, hogy ismeri Istent, de parancsait nem tartja meg, az hazudik” (1 Jn 2, 4) Juhait tehát megtalálják a legelőt, mert aki Jézust egyszerű szívvel követi, az örökké zöldellő rétek dús fűvéhez jut. A jó Pásztor juhainak legelője pedig nem más, mint a mindig viruló paradicsomkert lelki boldogsága. A választottak dús legelője ugyanis Istennek színéről színre látott arca. Buzduljunk neki, testvérek, éledjen bennünk újjá, tüzesedjék át a hitünk, és gyulladjanak fel vágyaink a mennyieik szeretetére; aki így szeret, az már az ég felé menetel. Azokat, akik az égi haza örömét keresik, ne tartóztasson fel semmiféle akadály: hiszen ha egyszer valaki egy kitűzött cél felé tart, akkor e törekvéstől az út nehézségei már nem tántoríthatják el. De csábító kellemségek se térítsenek el bennünket, hiszen igazán oktan az a vándor, aki egyszerre elfelejti, hogy hová is készült, mihelyt útján egy szép virágos rétet megpillant.

2.2. TANÍTÓHIVATALI NÉZŐPONT

2.2.1. KATOLIKUS EGYHÁZ KATEKIZMUSA

754. „Az Egyház ugyanis akol, melynek egyetlen és megkerülhetetlen ajtaja Krisztus. Ugyanakkor nyáj is, melyről Isten előre hirdette, hogy Ő maga lesz a pásztor, s melynek juhait, bár emberi pásztorok legeltetik, mégis maga Krisztus, a Jó Pásztor, a Pásztorok Fejedelme vezeti és táplálja szüntelen, aki életét adta a juhokért.

764. „Ez az ország Krisztus szavában, tetteiben és jelenlétében ragyogott föl az embereknek.” Jézus szavát befogadni annyit jelent, mint „magát az országot befogadni”. Ennek az országnak a csírája és kezdete azok „kised nyája” (Lk 12,32), akiket Jézus maga köré gyűjt, s akiknek Ő a pásztor. Ők alkotják Jézus igazi családját. Akiket így maga köré gyűjt, azoknak egy új cselekvésmódot és egy saját imádságot tanít.

2665. Az Egyház Isten igéjével és a liturgia ünneplésével táplálkozó imája megtanít minket az Úr Jézushoz imádkozni. Jóllehet az Egyház imája elsősorban az Atyához szóló imádság, minden liturgikus hagyomány tartalmaz Krisztushoz szóló imádságokat. Egyes zsoltárok – ahogyan az Egyház imádságában a jelen helyzetre alkalmazzuk – és az Újszövetség adják ajkunkra és vésik szívünkbe e Krisztushoz szóló imádság megszólításait: Isten Fia, Isten Igéje, Úr, Üdvözítő, Isten Báránya, Király, Szeretett Fiú, Szűzanya Fia, Jó Pásztor, Életünk, Világosságunk, Reménységünk, Föltámadásunk, emberek Barátja...

553. Jézus különleges tekintélyt bízott Péterre: „Neked adom a mennyek országának kulcsait; amit megkötsz a földön, megkötött lesz a mennyben is, és amit föloldasz a földön,

föloldott lesz a mennyben is” (Mt 16,19). A „kulcsok hatalma” a teljhatalmat jelenti Isten házának kormányzására, ami az Egyház. Jézus, a „Jó Pásztor” (Jn 10,11) e megbízatást föltámadása után megerősítette: „Legeltesd bárányaimat” (Jn 21,15–17). Az „oldás” és a „kötés” hatalma teljhatalmat jelent a bűnbocsánatra, tantételek megfogalmazására és fegyelmi döntések meghozatalára az Egyházban. Jézus ezt a hatalmat az Egyházra bízta az apostolok és különösképpen Péter szolgálata által, akire mint egyre az Ország kulcsait kifejezetten rábízta.

857. Az Egyház apostoli, mert az apostolokra alapszik, mégpedig három értelemben:

* az „apostolokra”, a Krisztustól kiválasztott és elküldött tanúkra „alapított épület” (Ef 2,20) volt és marad;

* a benne lakó Szentlélek segítségével őrzi és adja tovább tanítását, a jó letéteményt és a józan szavakat, melyeket az apostoloktól hallott;

* a tanítás, a megszentelés és a kormányzás feladatát az Apostoloktól kezdve Krisztus második eljöveteleig azok segítségével végzi, akik az Apostolok nyomába lépnek lelkipásztori feladatukban: a Püspökök kollégiuma segítségével, „mely mellett ott állnak a papok Péter utódával és az Egyház legfőbb pásztorával egységben”.

„Mert nyájadat, örök Pásztorunk, magára nem hagyod, hanem szent Apostolaid által mindvégig őröd és óvod, hogy azok kormányozzák hívó népedet, akik rendelkezésként állnak nyájad élén Fiad helyett mint pásztorok.”

861. „Hogy a rájuk bízott küldetés haláluk után is folytatódjék, közvetlen munkatársaikat szinte végrendeletként megbízták azzal, hogy vigyék tovább és szilárdítsák meg a tőlük megkezdett művet; megparancsolván nekik, hogy ügyeljenek az egész nyájra, melyben a Szentlélek állította őket Isten Egyházának pásztorául. Így tehát ilyen férfiakat állítottak, és a továbbiakra nézve úgy rendelkeztek, hogy ha ezek meghalnak, szolgálatukat más kipróbált férfiak kapják meg.”

881. Az Úr egyedül Simonból, akinek a Péter nevet adta, alkotta meg Egyháza szikláját. Neki adta az Egyház kulcsait; őt az egész nyáj pásztorává tette. „Azt az oldó és kötő hivatalt azonban, amit Péter kapott, a fejével kapcsolatban álló apostolkollégium is megkapta”. Ez a pásztori hivatal, mely Péteré és a többi apostolé, az Egyház alapjaihoz tartozik. A római Pápa primátusa alatt a püspökök folytatják.

896. A pásztori hivatal gyakorlása közben a püspöknek a jó Pásztort kell mintaképnek és „formájának” tekintenie. Gyöngeségeinek tudatában a püspök „megértő és könyörületes tud lenni a tudatlanok és tévelygők iránt. Alárendeltjeit, akiket mint saját fiait támogat (...), ne vonakodjon meghallgatni (...). A híveknek pedig úgy kell ragaszkodniuk a püspökhöz, ahogy az Egyház ragaszkodik Jézus Krisztushoz, és Jézus Krisztus az Atyához”:

„A püspököt valamennyien úgy kövessétek, mint Jézus Krisztus az Atyát, a presbitériumot pedig, mint az apostolokat; a diakonusokat úgy tiszteljétek, mint az Isten törvényét. Az Egyházat érintő kérdésben senki ne cselekedjék a püspök nélkül.

1558. „A püspökszentelés a megszentelés hivatalával magával hozza a tanítás és a kormányzás hivatalát is (...). Nyilvánvaló, hogy a kézrátétel és a szentelés szavai úgy adják át a Szentlélek kegyelmét és úgy vésik be a szentségi karaktert, hogy a püspökök

kiemelkedő és szemmel látható módon magának Krisztusnak a tanítói, pásztori és főpapi hivatalában részesednek és az ő személyében cselekszenek.” „Így tehát a püspökök a nekik adott Szentlélek által a hit igaz és hiteles tanítói, igaz és hiteles főpapok és pásztorok lettek.”

1561. Az eddig mondottakból érthető, miért van sajátos jelentősége a püspök által celebrált Eucharisztíának mint az oltár körül annak vezetése alatt összegyűlt Egyház kifejezésének, aki láthatóan jeleníti meg Krisztust, a Jó Pásztort és Egyházának Fejét.

1568. „A szentelés által a papi rend tagjaivá lett papokat a szentségi testvériség köteléke fűzi egymáshoz; abban az egyházmegyében, melynek szolgálatára püspökük vezetése alatt szentelték őket, egy presbitériumot alkotnak.” A presbitérium egysége fejeződik ki abban a liturgikus szokásban, hogy a papszenteléskor a püspökök után az áldozópapok is ráteszik kezüket az újonnan fölszenteltre.

1574. Mint valamennyi szentség esetében, itt is vannak kiegészítő szertartások. Ezek a különböző liturgikus hagyományokban nagy változatosságot mutatnak, de közös bennük, hogy a szentségi kegyelem különböző szempontjait fejezik ki. Így a latin Egyházban a bevezető szertartások – a szentelendő bemutatása és kiválasztása, a püspök beszéde, a szentelendő megkérdezése, a mindenszentek litániája – azt fejezik ki, hogy a jelölt kiválasztása az Egyház szokásainak megfelelően történt. Ezek készítik elő az ünnepélyes fölszentelést. A fölszentelést követő szertartások szimbolikus módon fejezik ki és zárják le a végbement misztériumot: a püspököt és a papot szent krizmával kenik meg, ami a szolgálatukat termékenyítő Szentlélekkel való fölkenés jele. A püspöknek átadják az evangéliumos könyvet, a gyűrűt, a mitrát és a pásztorbotot az evangélium hirdetésére szóló apostoli küldetése, Krisztus jegyese, az Egyház iránti hűsége és az Úr nyája fölötti pásztorokadás jeleként. A papnak átadják a paténát és a kelyhet a szent nép áldozatának jeleként, melyeket Istennek kell bemutatnia. A diakonusnak, aki Krisztus evangéliumának hirdetését kapta küldetésül, átadják az evangéliumos könyvet.

874. Maga Krisztus a szolgálat forrása az Egyházban. A szolgálatot Ő alapította, tekintélyt és küldetést, irányítást és célt adott neki:

„Az Úr Krisztus Isten népének lelkipásztori gondozására és szüntelen gyarapítására Egyházában különféle szolgálatokat alapított, melyek az egész test javát célozzák. A szent hatalommal fölruházott szolgálak ugyanis testvéreiknek szolgálnak, hogy mindazok, akik Isten népéből valók, (...) eljussanak az üdvösségre.”

1120. A fölszentelt szolgálat, vagyis a „szolgálati papság” a keresztségi papság szolgálatában áll. Ez biztosítja, hogy a szentségekben a Szentlélek által valóban Krisztus cselekszik az Egyház javára. Az Atya által az Ő megtestesült Fiára bízott üdvözítő küldetést az Apostolok s általuk az ő utódaik kapták: megkapják Jézus Szent Lelkét, hogy az Ő nevében és személyében tudjanak cselekedni. Így a fölszentelt szolgálat szentségi kötelék, mely a liturgikus cselekményt összeköti azzal, amit az apostolok mondtak és tettek; és általuk azzal, amit Krisztus, a szentségek forrása és alapja mondott és tett.

1465. Amikor a pap a bűnbocsánat szentségét kiszolgáltatja, a jó Pásztor szolgálatát végzi, aki keresi az elveszett bárányt; az irgalmas szamaritanusét, aki bekötözi a sebeket; az atyáét, aki a tékozló fiúra vár és visszatértekor szeretettel fogadja; az igazságos bírót, aki

személyválogatás nélkül hoz igazságos és irgalmas ítéletet. Egyszóval a pap Isten bűnös iránti irgalmas szeretetének jele és eszköze.

1536. Az egyházi rend az a szentség, mely által a Krisztustól Apostolaira bízott küldetés teljesítése folytatódik az Egyházban az idők végezetéig: tehát az apostoli szolgálat szentsége. Három fokozata van: a püspökség, az áldozópapság és a diakonátus.

[Az apostoli szolgálat krisztusi alapítását és küldetését lásd a 874–896. pontokban. Itt csak a szolgálat átadásának szentségi útjáról lesz szó.]

1548. A fölszentelt szolga egyházi szolgálatában maga Krisztus van jelen Egyháza számára mint testének Feje, nyájának Pásztor, a megváltás áldozatának Főpapja és az igazság Tanítója. Ez az, amit az Egyház kifejez, amikor azt állítja, hogy a pap az egyházi rend szentségének erejéből in persona Christi Capitis, Krisztusnak, a Főnek személyében' cselekszik:

„Így tehát a pap ugyanaz, Jézus Krisztus, akinek szent személyét az Ő meghívott szolgálja viseli. Ez ugyanis a papszentelés miatt hasonlóvá válik a Főpaphoz, és hatalma van, hogy magának Krisztusnak személyében és erejével cselekedjék.”

„Krisztus az egész papság forrása; mert a Törvény alatti pap az Ő előképe volt, és az új Szövetség papja Krisztus személyében cselekszik.”

1549. A fölszentelt szolgálat, főként a püspökök és papok szolgálata által válik láthatóvá a hívők közösségében Krisztusnak, az Egyház Fejének jelenléte. Antiochiai Szent Ignác szép kifejezése szerint a püspök tüposz tou Patrosz, az 'Atya Isten élő képmása'.

1550. Krisztus jelenlétét a szolgában nem úgy kell érteni, mintha minden emberi gyöngeség, az uralkodhatnáság, a tévedések, azaz a bűn ellen védett lenne. A Szentlélek ereje a szolga nem minden cselekedeténél mutatkozik meg egyforma erővel. Míg a szentségekben ott van a biztosíték, hogy még a kiszolgáltató bűnössége sem tudja akadályozni a kegyelem gyümölcsét, addig sok más cselekedetben a szolga emberi pecsétje nyomot hagy, ami nem mindig az evangélium iránti hűség jele, ezért az Egyház apostoli termékenységének árthat.

1551. Ez a papság szolgálati. „Az a hivatal pedig, amelyet az Úr népe pásztoraira rábízott, igazi szolgálat.” Teljes egészében Krisztusra és az emberekre irányul. Teljesen Krisztustól és az egyetlen papságától függ, s az emberekért és az egyházi közösség javára van. Az egyházi rend szentsége „szent hatalmat” közvetít, mely nem más, mint Krisztus hatalma. E tekintély gyakorlásának Krisztus példájához kell igazodnia, aki szeretetből utolsóvá és mindenki szolgájává lett. „Így tehát joggal mondta az Úr, hogy a nyájról való gondoskodás az iránta érzett szeretet bizonyítéka.”

1564. „Az áldozópapok, jóllehet nincs főpapi méltóságuk és hatalmuk gyakorlásában a püspököktől függenek, a papi méltóság révén hozzájuk kapcsolódnak; és az egyházi rend szentségének erejéből Krisztusnak, a legfőbb és örök papnak a képmása szerint az evangélium hirdetésére, a hívek lelkipásztori gondozására és az istentisztelet végzésére szentelik őket mint az Újszövetség igazi papjait.”

2179. „A plébánia a krisztushívőknek a részegyházon belül állandó jelleggel megalapított közössége, melynek lelkipásztori gondozását a megyéspüspökök felügyelete alatt plébánosra bízák, aki annak saját pásztor.” Ez az a hely, ahol minden hívő összegyűlhet

az Eucharisztia vasárnapi megünneplésére. A plébánia vezeti be a keresztényeket a liturgikus élet rendes menetébe és gyűjti össze őket az ünneplésre; tanítja Krisztus üdvözítő tanítását; testvéri jócselekedetekben gyakorolja az Úr szeretetét:

„Imádkozni otthon is tudsz; de úgy imádkozni, mint a templomban, nem tudsz, ahol oly nagy az atyák sokasága, ahol a kiáltás egy szívből-lélekből száll Istenhez. (...) Itt valami több van jelen, nevezetesen az összhang és az egyetértés, a szeretet köteléke, a papok könyörgései.”

2686. A fölszentelt szolgák is felelősek Krisztusban testvéreik és nővéreik imádságra neveléséért. A Jó Pásztor szolgálóiként arra vannak fölszentelve, hogy Isten népét az imádság élő forrásaihoz vezessék: Isten Igéjéhez, a liturgiához, az isteni erények életéhez és Isten „mai napjához” a konkrét körülmények között.

14. Azoknak, akik a hit és a keresztség révén Krisztuséi, az emberek előtt meg kell vallaniuk keresztségi hitüket. Ezért a Katekizmus először elmondja, hogy mi a Kinyilatkoztatás, mellyel Isten az emberhez fordul és neki ajándékozza magát, és mi a hit, mellyel az ember válaszol Istennek (első szakasz). A Hitvallás csokorba gyűjti az ajándékokat, melyeket Isten, mint minden jó Szerzője, mint Megváltó és Megszentelő, az embernek ad, s ezeket keresztségünk „három fejezete” köré rendezi – hit az egy Istenben: a Mindenható Atyában, a Teremtőben; és Jézus Krisztusban, az ő Fiában, a mi Urunkban és Üdvözítőnkben; és a Szentlélekben, a Szent Egyházban (második szakasz).

189. Az első „hitvallás” a kereszteléskor történik. A „hit szimbóluma” elsősorban keresztségi szimbólum. Mivel a keresztséget „az Atya és a Fiú és a Szentlélek nevében” (Mt 28,19) szolgáltatják ki, a hit keresztségben elismert igazságai a Szentháromság három személyéhez való kapcsolatuk szerint tagolódnak.

1064. A hitvallás végső „Amen”-ja megismétli és megerősíti annak első szavát: „Hiszek”. Hinni azt jelenti, hogy „Amen”-t mondunk Isten szavaira, ígéreteire, parancsolataira; teljesen rábízunk magunkat arra, aki a végtelen szeretet és a tökéletes hűség „Amen”-ja. A mindennapok keresztény élete tehát „Amen” lesz keresztségi hitvallásunk „hiszek”-jére.

„Hitvallásod legyen számodra olyan, mint a tükör. Szemléld magadat benne, hogy lássad, valóban hiszed-e azt, amiről mondod, hogy hiszed. És örvendezz minden nap a hitedben.”

1226. Az Egyház Pünkösöd napjától kezdve ünnepelte és kiszolgáltatta a szent keresztséget. Szent Péter így beszélt a sokasághoz, melyet prédikációja a szíve mélyén érintett meg: „Tartsatok bűnbánatot és keresztelkedjék meg mindegyiktek Jézus Krisztus nevében bűneitek bocsánatára, és megkapjátok a Szentlélek ajándékát” (ApCsel 2,38). Az Apostol és munkatársai a keresztséget mindazoknak följánlják, akik hisznek Jézusban: zsidóknak, istenfélőknek, pogányoknak. A keresztség mindig a hithez kötötten jelenik meg: „Higgy az Úr Jézusban, és üdvözülsz te és a házad népe!” – mondja Szent Pál börtönőrének Filippiben. Az elbeszélés így folytatódik: „azonnal megkeresztelkedett hozzátartozóival együtt” (ApCsel 16,31–33).

1236. Isten Igéjének hirdetése a jelölteknek és az összegyűlteknél megvilágítja a kinyilatkoztatott igazságot, és fölkelti a hit válaszát, ami nem választható el a keresztségtől. A keresztség egész különleges módon „a hit szentsége”, mert szentségi ajtó a hit életébe.

1253. A keresztség a hit szentsége. A hitnek szüksége van a hívők közösségére. Minden hívő csak az Egyház hitében tud hinni. A hitnek azonban, ami a keresztséghez szükséges, nem kell tökéletesnek és érettnak lennie; elég a csíra, amelynek ki kell bontakoznia. A keresztelendőtől vagy a keresztszülőjétől megkérdezik: „Mit kérsz Isten Egyházától?” És ő felel: „A hitet!”

1254. A hitnek minden megkereszteltben, akár gyermek, akár felnőtt, a keresztség után növekednie kell. Ezért az Egyház minden évben a húsvéti vigíliában megújítja a keresztségi fogadalmakat. A keresztségi előkészület ugyanis csak az új élet küszöbéhez vezet el. A keresztség a Krisztusban való új élet forrása, melyből az egész keresztény élet fakad.

1255. Ahhoz, hogy a keresztségi kegyelem kibontakozhassék, nagyon fontos a szülők segítsége. Ebben szerepe van a keresztapáknak és keresztanyáknak, akiknek jó hívőknek kell lenniük, alkalmasnak és fölkészültnek arra, hogy az újonnan megkeresztelt kisgyermeket vagy felnőttet kísérik a keresztény élet útján. Feladatuk igazi egyházi szolgálat, officium. A keresztségi kegyelem megőrzéséért és kibontakozásáért az egész egyházi közösség is felelős.

1427. Jézus a megtérésre hív. E meghívás lényeges része az Ország meghirdetésének: „És betelt az idő, és elközelgett az Isten országa. Tartsatok bűnbánatot, és higgyetek az evangéliumban!” (Mk 1,15) Az Egyház igehirdetésében ez a meghívás elsősorban azokhoz szól, akik még nem ismerik Krisztust és az ő evangéliumát. Így a keresztség az első és alapvető megtérés fő helye. Az evangéliumban való hit és a keresztség által mond ellen az ember a gonosznak, s nyeri el az üdvösséget, azaz az összes bűnök bocsánatát és az új élet ajándékát.

1428. Krisztus meghívása a megtérésre állandóan visszhangzik tehát a keresztények életében. E második megtérés állandó feladat az egész Egyház számára, mely „bűnösöket foglal magába, egyszerre szent és mindig megtisztulásra szorul, ezért szüntelenül a bűnbánat és a megújulás útját járja”. E megtérésre törekvés nem pusztán emberi tett. A „töredelmes szív” mozgása ez, melyet a kegyelem vonz és indít, hogy válaszoljon az irgalmas Isten szeretetére, aki előbb szeretett bennünket.

1429. Szent Péter megtérése Mestere háromszoros megtagadása után ezt tanúsítja. Jézus végtelenül irgalmas tekintete váltja ki a bánat könnyeit és – az Úr föltámadása után – Péter iránta való szeretetének háromszoros megerősítését. A második megtérésnek közösségi jellege is van. Ez mutatkozik meg a meghívásban, melyet az Úr egy egész egyházhhoz intéz: „Tarts bűnbánatot!” (Jel 2,5.16).

Szent Ambrus a két megtérésről mondja: „az Egyháznak pedig van vize is, könnye is, keresztvize és bűnbánati könnyei”.

618. A kereszt Krisztusnak, az Isten és az ember közötti egyedüli közvetítőnek az egyetlen áldozata. Mivel azonban megtestesült isteni személyében „valamiképpen minden emberrel egyesült”, „mindenkinek fölkínálja a lehetőséget, hogy Istennél ismert módon (...) társuljon ehhez a húsvéti misztériumhoz”. Hívja Apostolait, hogy vegyék föl keresztjüket és kövessék Őt, mert Ő szenvedett értünk, példát hagyván nekünk, hogy kövessük nyomdokait. Ő ugyanis megváltó áldozatához azokat is társítani akarja, akik

annak első kedvezményezettjei. Ez valósul meg legfelső fokon az Ő Anyjának személyében, aki mindenkinél bensőségebben társult megváltó szenvedésének misztériumához.

„A paradicsomnak ez az egyetlen és igazi lépcsője, a kereszten kívül nincs semmi, amin föl lehetne menni az égbe.”

2447. Az irgalmasság cselekedetei azok a karitatív cselekedetek, melyekkel felebarátunk segítségére sietünk testi és lelki szükségleteiben. A tanítás, a tanácsadás, a vigasztalás, a bátorítás az irgalmasság lelki cselekedetei, miként a megbocsátás és a türelmes elviselés is. Az irgalmasság testi cselekedetei az éhezőknek ételt adni, a hajléktalanoknak szállást adni, a ruhátlanokat fölruházni, a beteget és börtönben levőket látogatni, a halottakat eltemetni. E tettek közül a szegényeknek adott alamizsna a testvéri szeretet egyik fő tanúságtétele, ugyanakkor az igazságosság gyakorlása, amely tetszik Istennek:

„Akinék két ruhája van, az egyiket adja oda annak, akinek egy sincs; s akinek van ennivalója, tegyen hasonlóképpen” (Lk 3,11). „Adjátok oda inkább, ami benne van, a rászorulóknak, és akkor tiszták lesztek egészen” (Lk 11,41). „Ha valamelyik testvérnek nem volna ruhája és nem volna meg a mindennapi tápláléka, és egyiktek így szólna hozzá: »Menj békében, melegedj, és lakjál jól«, de nem adnátok meg neki, amire testének szüksége van, mit használna?» (Jak 2, 15–16)

2.2.2. PÁPAI GONDOLATOK

XVI. BENEDEK PÁPA VERBUM DOMINI KEZDETŰ ENCIKLIKÁJA

23. (...) lelkipásztori szempontból perdöntő úgy bemutatni Isteni Szavát, hogy az képes dialogizálni azokkal a problémákkal, melyekkel az embernek a mindennapi életében szembe kell néznie. Jézus úgy mutatkozik, mint aki azért jött, hogy bőséges életünk lehessen (vö. Jn 10,10). Ezért minden erőnkkel arra kell törekednünk, hogy úgy mutassuk meg Isten Szavát, mint amely nyitott az emberi problémákra, válaszol az emberi kérdésekre, gazdagítja az emberi értékeket, s ugyanakkor beteljesíti az emberi vágyakat.

SZENT II. JÁNOS PÁL PÁPA EVANGELIUM VITAE KEZDETŰ ENCIKLIKÁJA

28. (...) Az élet javára történő feltétel nélküli döntés akkor éri el vallásos és erkölcsi tartalmának teljességét, ha a Krisztusba vetett hitből születik, formálódik és táplálkozik. Hogy győzelemmel kerüljünk ki a halál és az élet konfliktusából, semmi sem segít jobban, mint a hit az Isten Fiában, aki emberré lett és eljött az emberek közé, „hogy életük legyen és bőségben legyen: a hit a föltámadt Krisztusban, aki legyőzte a halált; a hit Krisztus vérében, „melynek szava beszédesebb, mint Ábel vére”.

102. (...) Mária, a Szűzanya mindenki nevében és mindenki javára fogadta be az „életet”, ezért ő van a legszorosabb személyes kapcsolatban az élet Evangéliumával. Máriának az angyali üdvözetkor adott beleegyezése és anyasága ott áll az élet misztériumának kezdeténél, Krisztus pedig azért jött, hogy ezt az életet odaajándékozza az embereknek. (vö.: Jn 10,10) Azáltal, hogy Mária elfogadta és gonddal szolgálta a testté lett Ige életét, az ember élete kiszabadult a végleges és örök halál kárhozatából.

SZENT II. JÁNOS PÁL PÁPA: CHRISTIFIDELES LAICI APOSTOLI BUZDÍTÁS

58. (...) Isten ugyanis öröktől fogva gondolt ránk és szeretett minket, mint egyedi és megismételhetetlen személyeket, mindegyikünket külön-külön saját néven szólítva, mint a Jó Pásztor, aki „ismeri juhait és nevéen szólítja őket” (Jn 10,3). De Isten örök terve, mindegyikünknek külön-külön, csak a saját életünknek és megpróbáltatásainknak történeti előrehaladásában világosodik meg, és pedig nap nap után fokozatosan.

SZENT II. JÁNOS PÁL PÁPA: LEVÉL A CSALÁDOKHOZ (1994)

9. (...) Mindazonáltal Isten tervében a személy hivatása túllép az idő korlátain. Az Atyának, a megtestesült Igében kinyilatkoztatott akaratát követi: Isten az embert részesíteni akarja a maga isteni életében. Krisztus mondja: „Én azért jöttem, hogy életük legyen és bőségben legyen”.

11. (...) Miként Krisztus föltámadása az Élet megnyilvánulása a halálon túl, úgy egy gyermek születése az élet megnyilvánulása, mely élet Krisztus által mindig az életnek „arra a teljességére” van rendelve, mely Istenben van: „Azért jöttem, hogy életük legyen és bőségben legyen”. Íme, ez Szent Ireneus kijelentésének legmélyebb és igaz jelentése: „Isten dicsősége az élő ember”.

2.3. LITURGIKUS NÉZŐPONT

2.3.1. AZ EVANGÉLIUMI SZAKASZ KAPCSOLÓDÁSI PONTJAI A SZENTMISE SZERTARTÁSÁNAK EGYÉB SZÖVEGEIVEL

Az *evangéliumban* (Jn 10,1-10) Jézus arról beszél, ő a juhok számára az ajtó, s aki rajta keresztül megy, üdvözülni fog. Előtte a pásztor-kép is megjelenik. A szentmisén az evangéliumi rész a 10. versig tart, így az „Én vagyok a jó pásztor” már nem hangzik el, azonban ez az egész liturgia vezérfonala: Jézus, a Jó Pásztor, akiben Isten jóságos irgalma megnyilvánul, az Egyház pedig az ő népe.

A *kezdőének* az irgalmat hangsúlyozza: „Telve van a föld az Úr irgalmával, az egek az Úr szavára lettek, alleluja” (Zsolt 32.5-6).

A *könyörgés* a nyáj-pásztor képet használva imádkozik az üdvösségért: „Jusson el híveid gyöngé nyája oda, ahová előttünk ment Jézus, a mi erős Pásztorunk”.

Az *olvasmányban* (ApCsel 2,14a.36-41) arról kapunk hírt, hogy a Jó Pásztor nyája, az Egyház, pünkösdkor számos új megtérővel bővült.

A *válaszos zsoltár* (Zsol 22,1-3a.3b-4.5.6) a pásztor-istenkép ószövetségi előzményéről tanúskodik. „Az Úr nékem pásztorom, ínséget nem kell látnom”. A pásztor jósággal és irgalommal terelgeti nyáját: „Jóságod és irgalmad nyomon követ életemnek minden napján”.

A *szentlecke* (1Pét 20,20b-25) ismét Pétertől hallható. Megfigyelhetjük, hogy húsvét 2. vasárnapjától húsvét 7. vasárnapjáig az olvasmányok nem az Ószövetségből, hanem az Apostolok Cselekedeteiből vannak kiválogatva, a szentleckék pedig Szent Péter első leveléből, kiemelve ezzel az Egyház kezdeti időszakát, Pétert és a tanítványi közösséget. (Urunk mennybemenetelének ünnepén a szentlecke Páltól olvasható.) A mostani

szentleckében ismét a megváltás témájajelenik meg. Elmondja, hogy Jézus sebei szereztek számunkra gyógyulást. Hozzáteszi: „olyanok voltatok, mint a tévelygő juhok, de most megtértetek lelketek Pásztorához és oltalmazójához”. Megjelenik Jézus szelídsége is: „amikor szidalmazták, nem viszonozta a szidalmat; amikor szenvedett, nem fenyegetőzött, hanem rábízta magát az igazságos Bíróra”.

Az *alleluja* a jánosi evangéliumi szakasz folytatása: „Én vagyok a Jó Pásztor. Ismerem juhaimat, és juhaim ismernek engem” (Jn 10,14).

Az *egyetemes könyörgések* szintén a Jó Pásztor képe köré szerveződnek. Bennük Krisztus nyájáért, az Egyházért imádkozunk, s azt is kérjük, hogy a papság a Jó Pásztor áldozatosságával vezethesse a rájuk bízottakat.

Az *áldozási ének* már a húsvéti öröm hangján szól a liturgián végigvonuló motívum kapcsán: „Feltámadt a jó Pásztor, aki életét adta a juhaiért és meghalt az ő nyájáért, alleluja”.

Az *áldozás utáni könyörgés* az üdvösségért imádkozik a Jó Pásztorhoz: „Jó Pásztorunk, tekints kegyesen nyájadra, és juhaidat, akiket Fiad drága véréen megváltottál, vezesd az örök élet országába”.

2.3.2. LITURGIKUS ÉNEKEK

ÉNEKLŐ EGYHÁZ:

A Jó Pásztor (551)

<https://nepenektar.hu/idoszak/husvet/liturgia/189/intr/617/a-jo-pasztor-pastor-bonus>

GITÁROS ÉNEKEK:

Az Úr az én pásztorom

https://www.youtube.com/watch?v=ynEd_8S69FU

Sillye Jenő: Ne félj, mert megváltottalak

<https://www.youtube.com/watch?v=uuNHcIohzo8>

2.4. PEDAGÓGIAI NÉZŐPONT

2.4.1. EVANGÉLIUM TÉMÁJÁT FELDOLGOZÓ IRDALMI MŰ

Siklós József: Bárányok és a pásztor

Farkasok közé küldelek
mint bárányokat.
Nem adok néktek farkasfogakat,
se vad, üvöltő hangot,
se tépő farkaskarmot.
Be kell érnetek füves legelővel,
– s olyan harcban, hol testi, nyers erő kell,
véretek csordul, csontotok roppan.

Mégis biztonságban, mert
Pásztorotok van.

2.5. KÉRDÉSEK AZ EVANGÉLIUMHOZ

- Milyen lehetett Jézus hangja?
- Felismerem-e, meghallom-e az Úr hangját a környezetemben: azokban az emberekben, akikkel találkozom, illetve az engemet körülvevő eseményekben?

3. ORATIO – IMÁDSÁG

A szentmise első könyörgése

Mindenható, örök Isten, vezess minket a mennyország boldog közösségébe. Jusson el híveid gyöngé nyája oda, ahová előttünk ment Jézus, a mi erős Pásztorunk. Aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön örökké. Ámen.

Imádság

Mennyei Atyánk, Jézus nevében kérünk, küldd el Szentlelkedet, hogy mindig meg tudjuk hallani és különböztetni az Úr szavát minden más hangtól s hűségesen és bátran tudjuk követni Szent Fiadnak, a jó Pásztornak a hangját! Ámen.

4. CONTEMPLATIO – SZEMLÉLŐDÉS

Nevükön szólítom enyéimet (Jn 10,1-10)

(Forrás: Pécsi Egyházmegye)

5. CONDIVISIO – MEGOSZTÁS

Örömhír megfogalmazása: Nekem ebben a szakaszban az az örömhírem, hogy...

- Ha Jézust követem és hallgatok a hangjára, akkor boldog, teljes és szabad lesz az életem!

6. ACTIO – TETTEKRE VÁLTÁS

Tanúságtétel megfogalmazása: Az evangéliumi szakasz arra ösztönöz, hogy...

- hallgassam minden nap az Úr szavát!
- feltétlen módon bízzam a Jóistenben
- Jézus Krisztus földi életére mintaként tekintsek, kövessem Őt, mert Ő előttem végigjárta az élet minden szakaszát

IMPRESSZUM

A *Lectio divina segédanyag* kiadványok elsődleges célja, hogy az imádságos bibliaolvasáshoz támpontokat adjanak. A segédanyagok felépítése a *lectio divina* módszer szerinti felosztást követi, egy kötetbe gyűjtve össze a bibliai szöveg megismerését segítő dokumentumok egy válogatását az evangéliumok római katolikus liturgia szerinti szakaszaihoz.

Lectio divina segédanyag, Húsvét 4. vasárnap („A” év)

Borítófotó © Pécsi Egyházmegye

A Biblia szövegének fordításait a következő forrásokból vettük át:

- liturgikus szöveg: igenaptar.katolikus.hu (utolsó letöltés 2020. szeptember 18.)
- a görög szöveget az SBLGNT (utolsó letöltés 2020. május 11.)
- latin fordítás: Vatikán online archívuma (utolsó letöltés 2020. május 14.)
- további magyar fordítások: szentiras.hu (utolsó letöltés 2020. május 12.)

Nagy Szent Gergely szentbeszédének részletét az Imaórák liturgiájának második kötetéből idéztük.

Katolikus Egyház Katekizmusa: archiv.katolikus.hu/kek (utolsó letöltés 2020. május 15.)

Pápai gondolatok: regi.katolikus.hu (utolsó letöltés 2020. szeptember 14.)

Siklós József: Bárányok és a pásztor – <https://keresztyenversek.wordpress.com/tag/jo-pasztor/>

A *Lectio divina segédanyag* összeállításában a lectio divina munkacsoport működött közre, melynek vezetője Nyúl Viktor, egykori és jelenlegi tagjai pedig: Asztalos Gábor Tamás, Asztalos Lívía, Csonka Laura, Endrédi Melinda, Geiszelhardt Sára, Görföl Tibor, Haász Rebeka Anna, Fazekas Zsófia, Hegyi László, Járai Ferenc, Máté Mária Magdolna Teréz nővér, Mohay Réka, Molnár Dzszenifer, Nyúlné Révfalvi Ildikó, Rác Dávid, Rác Édua Anna, Révai László, Roszkopf Rita, Sárszegi Judit, Szabóné Nagy Katalin, Szily Boglárka, Vermes Nikolett.

Ezen kiadvány tartalma szerzői jogi védelem alatt áll. A szerzői jogok tulajdonosai a fentebb említett esetekben az ott megjelölt jogtulajdonosok, külön meg nem jelölt esetekben a Pécsi Egyházmegye. Hitbuzgalmi és lelkipásztori célra a kiadvány anyaga szabadon felhasználható.

Kiadja a Pécsi Egyházmegye, 2023

7621 Pécs, Dóm tér 2.

E-levelcím: lectio.divina@pecs.egyhazmegye.hu

Honlap: lectiodivina.hu